

Országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 29. § szerint a szakmai irányító miniszter országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A fővárosi és megyei kormányhivatal a szakmai irányító miniszterek által kiadott országos hatósági ellenőrzési tervek alapján készíti el a hatósági ellenőrzési terveit.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1.§ (3) bekezdés szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 2. § (1) bekezdés e)-h) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a gyermek és ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.) 5. § (1) bekezdése szerint a működést engedélyező szerv feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 2. § (1) bekezdés e)-h) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 6/A. §-ának (6) bekezdése szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal e rendelet szerinti szociális feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 2. § (1) bekezdés e)-h) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter gyakorolja.

Jelen országos hatósági ellenőrzési terv a fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei által készítendő hatósági ellenőrzési tervek szakmai minimum tartalmát határozza meg.

Az ellenőrzési terveket a szakmai irányító miniszter által meghatározott szakmai szempontok figyelembe vételével kell összeállítani.

a) Az ellenőrzési tervben meg kell határozni a tárgyidőszakban lefolytatni tervezett ellenőrzések számát és típusát.

a.1. Az elsőfokú államigazgatási szervek **gyámhatósági ügyekkel** kapcsolatos (ideértve a gyermekvédelmi pénzbeli ellátásokat is) **hatósági tevékenységének** ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

a.1.1. Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi gyámhivatal tevékenysége **átfogó ellenőrzésre**, és valamennyi jegyző tevékenységének **jogszerűsége ellenőrzésre** kerüljön.

a.1.2. Az adott évre vonatkozó országos ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken **téma-, cél- és utóvizsgálat lefolytatása** szükséges. Az egyes vizsgálatok szempontjait a c) pont ismerteti.

a.2. Az elsőfokú államigazgatási szervek szociális **pénzbeli és természetbeni ellátásokkal** kapcsolatos **hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan** az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő hatóságok megnevezését (havi bontásban).

Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább 4 évente valamennyi járási hivatal tevékenysége – az adott évre vonatkozó éves ellenőrzési tervben meghatározott kiemelt területeken – törvényességi és szakszerűségi ellenőrzés keretében ellenőrzésre kerüljön. A 2020. évi kiemelt területeit a c.4. pont ismerteti.

a.3. A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi **szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez** kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza a tárgyidőszakban lefolytatandó ellenőrzések ütemezését, az ellenőrizendő szolgáltatók, intézmények megnevezését (havi bontásban). Az ellenőrzések ütemezését oly módon kell meghatározni, hogy legalább az Sznyr.-ben meghatározott gyakorisággal valamennyi szolgáltató, intézmény ellenőrzésére sor kerüljön. Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a szolgáltató, intézmény a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. A 2020. évi ellenőrzések során követendő kiemelt szempontokat a c.2. pont tartalmazza.

b) Az ellenőrzési tervben a tervezett ellenőrzésekre vonatkozó információk legszélesebb körét nyilvánosságra kell hozni, oly módon, hogy ez az ellenőrzések hatékonyságát ne veszélyeztesse.

Az elsőfokú államigazgatási szervek hatósági tevékenységének ellenőrzéséhez kapcsolódóan, továbbá a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység ellenőrzéséhez kapcsolódóan az ellenőrzési terv tartalmazza **az ellenőrzés módját** (helyszíni ellenőrzés, adat- és információkérés, iratellenőrzés stb.). Szükség szerint az ellenőrzési terv meghatározza az ellenőrzés alapjául szolgáló dokumentumok típusát.

c) Az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell a vizsgálat tárgyára vonatkozó azon információkat, amelyek alapján az ellenőrzött hatóságok és intézmények biztosítani tudják az ellenőrzés sikerességéhez szükséges feltételek rendelkezésre állását. Az ellenőrzési tervben általános vizsgálati szempontként meg kell határozni, hogy mely jogszabályok alkalmazásának vizsgálatára kerül sor. Ismertetni kell továbbá a célvizsgálat speciális szempontjait.

2020. tárgyévben a hatósági és szolgáltató tevékenységek ellenőrzése során kiemelt cél az alábbi szakmai szempontok vizsgálata.

c.1. A gyámügyi igazgatás tekintetében 2020. évben kiemelt cél a gyermeki és ügyféli jogok biztosítása érdekében az alábbi tevékenységek ellenőrzése:

c.1.1. Célvizsgálat – A gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésének és az ideiglenes hatályú elhelyezésük felülvizsgálatának gyámhatósági gyakorlata

- Vizsgált időszak: 2019. január 1. – 2019. december 31.
- Vizsgálat módszere: a vizsgált időszakban ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy az Szt. hatálya alá tartozó ápoló-gondozó intézményben, továbbá az anya fogvatartásának helyén elhelyezett valamennyi gyermekre vonatkozóan – járásonkénti (fővárosi kerületenkénti) bontásban – az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás és szöveges értékelés megküldése a gyergyam@emmi.gov.hu címre.
- Határidő: **2020. október 31.**

c.1.2. Célvizsgálat – A nevelésbe vétel elrendelésekor 3. életévét be nem töltött gyermekek kapcsolattartásának rendezésével összefüggő gyámhatósági gyakorlat

- Vizsgált időszak: 2019. január 1. – 2019. december 31.
- Vizsgálat módszere: a vizsgált időszakban nevelésbe vett 3 éven aluli gyermekre vonatkozóan – járásonkénti (fővárosi kerületenkénti) bontásban – az 1. számú melléklet szerinti adatszolgáltatás a kapcsolattartás rendezéséről és szöveges értékelés megküldése a gyergvam@emmi.gov.hu címre.
- Határidő: **2020. október 31.**

c.2. A szociális és gyermekjóléti szolgáltató tevékenységhez kapcsolódóan kiemelt cél a népkonyha szolgáltatásra vonatkozó igénybevételi jelentési kötelezettség szabályszerűségének ellenőrzése.

c.2.1. Célvizsgálat - A népkonyha szolgáltatást igénybe vevőkre vonatkozó fenntartói jelentési gyakorlat jogszerűségének ellenőrzése.

- Vizsgált időszak: a próbavásárlás időpontjától az ellenőrzés lezárásáig
- Vizsgálat módszere: Népkonyha szolgáltatásra vonatkozó jelentési kötelezettség jogszerűségének ellenőrzése próbavásárlás alkalmazásával. A próbavásárlás terjedjen ki megyénként három, az illetékességi területen legmagasabb befogadott ellátotti létszámmal működő, népkonyha szolgáltatást nyújtó, lehetőség szerint különböző fenntartásban álló engedélyesre. Az ellenőrzés keretében a próbavásárlást végző személy igénybevételi adatait és az Igénybevevői Nyilvántartás jelentési adatait szükséges összevetni, figyelembe véve a jelentés módosítására nyitva álló önellenőrzési időszakot. Az ellenőrzés eredményéről és tapasztalatairól azszgyszftitkarsag@emmi.gov.hu e-mail címre kell tájékoztatást adni.

- Határidő: 2020. május 29.

c.2.2. A 2020. évi rendes ellenőrzések során a gyermekek napközbeni ellátása keretében többcélú intézményben nyújtott bölcsődei, mini bölcsődei szolgáltatások esetében fokozottan szükséges vizsgálni, hogy szervezetileg elkülönülten, ténylegesen az ágazati jogszabályoknak megfelelően működnek-e, különös tekintettel a szakmai létszámnormák betartására, tárgyi feltételek biztosítására (pl. az óvodától elkülönülten bölcsődei dajka alkalmazása a bölcsődei részlegben).

c.3. A szociális és gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni ellátásokkal kapcsolatban kiemelt terület:

c.3.1. A gyermekek otthongondozási díjára vonatkozó jogszabályok érvényesülésének vizsgálata valamennyi járási hivatal esetében, különös tekintettel:

- a kérelemre indult eljárásokra (*mindenre kiterjedően vizsgálták-e a hatóságok a GYOD jogosultsági feltételeit*) és
- a 2019. II. féléves felülvizsgálat lefolytatására (*az Szt. átmeneti rendelkezéseiben meghatározott GYOD jogosultságok tekintetében került-e lefolytatásra a felülvizsgálat, a felülvizsgálat a jogszabályban meghatározott határidőben megtörtént-e, biztosított volt-e a megfelelő szakértői kapacitás a felülvizsgálatok lefolytatásához*).

- Vizsgált időszak: 2019. január 1.-2019. december 31.
- Vizsgálat módszere: iratanyag vizsgálata, szükség esetén helyszíni ellenőrzés
- Határidő: a megállapítások eredményeit 2020. július 31-ig kérjük megküldeni az stf@emmi.gov.hu e-mail címre.

Az ellenőrzést valamennyi járási hivatal érintően, legalább 10 db, véletlenszerűen kiválasztott ügyirat áttekintésével kell elvégezni.

d) Az ellenőrzési terv összefoglalóan tartalmazza az előző tárgyévi ellenőrzések tapasztalatait, illetve azt, hogy ezen tapasztalatok mennyiben befolyásolták a tárgyévi ellenőrzési terv kialakítását.

e) A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei ellenőrzési terveiket honlapjukon közzéteszik.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró szervezeti egységei részére szóló 2020. tárgyévi hatósági ellenőrzési tervet jóváhagyom és közzétételéhez hozzájárulok:

Budapest, 2019. „ 11-29. ”


.....
Fülöp Attila